

SPAANS ▶
grammatica-uitleg

INHOUDSOPGAVE

Getallen t/m 1000 / los numerales	3
Lidwoorden / los artículos.....	5
(Meervoud van) zelfstandige naamwoorden / los sustantivos	7
Bijvoeglijke naamwoorden / los adjetivos.....	8
Aanwijzende voornaamwoorden / los demostrativos	9
Persoonlijke voornaamwoorden / los pronombres personales.....	10
Bezittelijke voornaamwoorden / los posesivos	11
Hoeveelheidswaarden / los cuantificadores.....	12
Gustar, encantar, interesar.....	13
Regelmatige werkwoorden tegenwoordige tijd / los verbos en el presente.....	14
Onregelmatige werkwoorden tegenwoordige tijd / los verbos en el presente.....	15
Reflexieve werkwoorden / los verbos reflexivos	17
Ser/estar/hay	19
Werkwoorden voltooid tijd / el pretérito perfecto.....	20
Werkwoorden verleden tijd / el pretérito indefinido	22
Werkwoorden verleden tijd / el pretérito imperfecto.....	24
Onregelmatige vormen.....	25
Overzicht van de tijden	26
Lijdend voorwerp / objeto directo.....	27
Meewerkend voorwerp / objeto indirecto	28
Kloktijden	29
Vergelijkende trap en overtreffende trap (comparativo y superlativo)	30
Kleuren	32
Gebiedende wijs / el imperativo.....	33
Constructies zonder onderwerp / las construcciones impersonales.....	34
Gerundio	35
Voorzetsels / las preposiciones.....	37
Onregelmatige werkwoorden in alle tijden.....	38

GETALLEN T/M 100 / LOS NUMERALES

0	Cero	11	Once	21	Veintiún	31	Treinta y uno
1	Uno	12	Doce	22	Veintidós	32	Treinta y dos
2	Dos	13	Trece	23	Veintitrés	40	Cuarenta
3	Tres	14	Catorce	24	Veinticuatro	50	Cincuenta
4	Cuatro	15	Quince	25	Veinticinco	60	Sesenta
5	Cinco	16	Dieciséis	26	Veintiséis	70	Setenta
6	Seis	17	Diecisiete	27	Veintisiete	80	Ochenta
7	Siete	18	Dieciocho	28	Veintiocho	90	Noventa
8	Ocho	19	Diecinueve	29	Veintinueve	100	Cien
9	Nueve	20	Veinte	30	Treinta		
10	Diez						

UITLEG

Met deze tabel kun je alle getallen tot en met 100 leren.

Bij 21 t/m 29 zit er een uitzondering: veinte wordt veinti en het tweede getal komt er direct achter. Het is dus niet veinte y uno, maar veintiún, en niet veinte y siete, maar veintisiete, etc. De rest van deze uitzonderingen staan allemaal in de tabel.

Vanaf 33 staan de getallen er echter niet meer in, omdat daar de normale regel geldt. Je zegt dan gewoon het eerste getal, en dan 'y' het tweede getal. Zo is 41 bijvoorbeeld cuarenta y uno, 63 is sesenta y tres, en 89 is ochenta y nueve.

Als je dit goed onthoudt, kun je alle getallen t/m 100 maken!

GETALLEN T/M 1000 / LOS NUMERALES

100	Cien	1000	Mil	643	Seiscientos cuarenta y tres
200	Doscientos	101	Ciento uno	359	Trescientos cincuenta y nueve
300	Trescientos	103	Ciento tres	921	Novcientos veintiún
400	Cuatrocientos	207	Doscientos siete	345	Trescientos cuarenta y cinco
500	Quinientos	306	Trescientos seis	230	Doscientos treinta
600	Seiscientos	409	Cuatrocientos nueve	450	Cuatrocientos cincuenta
700	Setecientos	501	Quinientos uno	284	Doscientos ochenta y cuatro
800	Ochocientos	608	Seiscientos ocho	493	Cuatrocientos noventa y tres
900	Novcientos	704	Setecientos cuatro	735	Setecientos treinta y cinco

UITLEG

Met deze tabel kun je alle getallen t/m 1000 maken. Eerst is het van belang dat je alle getallen t/m 100 goed kent. Is dit nog niet zo, herhaal deze dan even met het vorige werkblad. Ken je ze wel goed, dan is het ten eerste belangrijk om alle honderdtallen (100, 200, 300, 400, 500, 600 etc.) goed te kennen. Daarnaast is het belangrijk om de volgende twee regels te kennen:

1) De 'y' komt alleen bij een tiental met een eenheid. Bijvoorbeeld:

51 > cincuenta y uno

351 > trescientos cincuenta y uno

Bij een getal zoals 301 hebben we te maken met een honderdtal met een eenheid. Dan wordt de 'y' niet gebruikt. De eenheid komt gewoon direct achter het honderdtal, zonder 'y' ertussen.

301 > trescientos uno

702 > setecientos dos

Hetzelfde geldt voor een honderdtal met een tiental:

640 > seiscientos cuarenta

2) Verder zit er een uitzondering bij 100. Het getal 100 zelf is cien, maar als daar een eenheid achter komt, wordt het ciento. Bijvoorbeeld:

101 > ciento uno

121 > ciento veintiún

189 > ciento ochenta y nueve

Als je dit goed onthoudt, kun je alle getallen t/m 1000 maken!

LIDWOORDEN / LOS ARTÍCULOS

BEPAALDE LIDWOORDEN (DE, HET)

	Enkelvoud	Meervoud
Mannelijk	El	Los
Vrouwelijk	La	Las

ONBEPAALDE LIDWOORDEN (EEN)

	Enkelvoud	Meervoud
Mannelijk	Un	Unos
Vrouwelijk	Una	Unas

HOE WEET JE OF EEN WOORD MANNELIJK OF VROUWELIJK IS?

Bepaalde uitgangen gaan vaak samen met een bepaald geslacht. Verder zijn bepaalde woorden van zichzelf al 'mannelijk' of 'vrouwelijk'. Een mujer (vrouw) is bijvoorbeeld vrouwelijk, terwijl een hombre (man) mannelijk is. Hetzelfde geldt voor woorden zoals padre, madre, niño/a, abuelo/a, hermano/a, etc.

- VROUWELIJKE WOORDEN HEBBEN VAAK DE UITGANGEN:

-a, -ma, -cion, -sion, -dad, -tad, -sis, -ez

MAKKELIJKE WOORDEN HEBBEN VAAK DE UITGANGEN:

-o, -r, -ón, -aje, -ema, -oma

UITZONDERINGEN:

El problema, **el** tema, **el** sistema, **el** clima, **el** mapa, **el** día

La radio, **la** foto, **la** mano

REGEL:

Als een vrouwelijk woord met een a-klank begint, gebruik je alsnog het mannelijke lidwoord 'el'. Het bijvoeglijke naamwoord dat er eventueel achter komt gaat wel gewoon in de vrouwelijke vorm. Bijvoorbeeld:

El agua (en **niet** la agua)

El aula pequeña (**niet** la aula pequeña en niet el aula pequeño!)

WANNEER GEBRUIK JE EEN LIDWOORD?

Als het zelfstandig naamwoord als **onderwerp** wordt gebruikt, gebruiken we een bepaald lidwoord. Los gatos se disfrutan el sol

> Wie/wat genieten van de zon? De katten.

De katten is in deze zin het onderwerp en daarom komt er een lidwoord voor.

Als het zelfstandig naamwoord voor andere functies in de zin wordt gebruikt, is het niet altijd nodig om een lidwoord te gebruiken. De regels vind je hieronder:

- We gebruiken **geen** lidwoord bij de werkwoorden tener/haber (hebben), als we vinden dat het normaal is dat we het hebben.
Álvaro no tiene móvil
> het is normaal om een mobieltje te hebben, dus gebruiken we geen lidwoord.
- We gebruiken **wel** een lidwoord als we voor het eerst over voorwerpen praten. Dit is dan vaak een onbepaald lidwoord.
En mi país hay unas playas preciosas.
Antonia tiene unos hermanos muy simpáticos.
- We gebruiken **geen** lidwoord als we over een bepaalde algemene categorie praten.
Vendemos pisos con vistas al mar.
> het maakt niet echt uit wat voor type appartementen het zijn, we praten over appartementen in het algemeen, dus we gebruiken geen lidwoord.
¿Hay playas bonitas en Gran Canaria?
En esta ciudad no hay parques.
> het gaat in beide zinnen om stranden/parken in het algemeen, en niet om bepaalde stranden/parken. Daarom gebruiken we geen lidwoord.
- We gebruiken **geen** lidwoord voor zelfstandige naamwoorden die je niet kunt tellen, zoals olie, water, zout, geld etc.
Nos falta pan, aceite, y agua. Puedes comprar, por favor?
Este postre se hace con harina, pero sin leche.
No tengo dinero.

(MEERVOUD VAN) ZELFSTANDIGE NAAMWOORDEN / LOS SUSTANTIVOS

Woord eindigt op	Toevoegen	Voorbeeld
A, e, i, o, u, á, é, ó	+s	La Casa las casas
Medeklinker*, y	+es	El reloj los relojes
Z (z wordt c)	+es	La actriz las dactrices
As, es, is, os, us	Niks	El lunes los lunes

*q, w, r, t, p, s, d, f, g, h, j, k, l, z, x, c, v, b, n, m

UITLEG

Als je zelfstandige naamwoorden in het meervoud zet, komt er een s of soms een es achter. Dit ligt aan de laatste letter van het woord.

In het geval van el niño eindigt het woord op een o en komt er, zoals je in de tabel kunt zien, alleen een s achter. Het meervoud wordt los niños (let op: het lidwoord verandert dus ook).

In het geval van el examen eindigt het woord op een medeklinker en komt er, zoals je in de tabel kunt zien, een es achter. Het meervoud wordt los exámenes.

In sommige gevallen verandert de laatste letter van het woord. De z wordt bijvoorbeeld altijd een c. Daarna komt er nog es achter. La vez wordt dus bijvoorbeeld las veces.

BIJVOEGLIJKE NAAMWOORDEN / LOS ADJETIVOS

	Enkelvoud	Meervoud
Mannelijk	Pequeño	Pequeños
Vrouwelijk	Pequeña	Pequeñas

Het bijvoeglijk naamwoord congrueert met het zelfstandig naamwoord. Dat betekent dat het geslacht (mannelijk of vrouwelijk) en het getal (enkelvoud of meervoud) van het zelfstandig naamwoord en bijvoeglijk naamwoord hetzelfde moeten zijn. Als het zelfstandig naamwoord dus in het vrouwelijk enkelvoud staat, moet je het bijvoeglijk naamwoord ook in het vrouwelijk enkelvoud zetten. In de tabel zie je hoe je dit kunt doen.

Let op: het bijvoeglijk naamwoord komt in de zin altijd achter het zelfstandig naamwoord. Het is dus bijvoorbeeld la tienda pequeña (en niet la pequeña tienda).

Hieronder volgt een overzicht van veel voorkomende bijvoeglijke naamwoorden en hoe ze veranderen van mannelijk naar vrouwelijk. Deze vormen staan in het enkelvoud, in het meervoud komt er een s of es achter. Om te leren of het een s of es moet zijn, kun je het vorige blad over het meervoud van zelfstandige naamwoorden even doornemen.

Mannelijk	Vrouwelijk
Bueno, guapo, moreno, simpático, serio, argentino	Buena, guapa, morena, simpática, seria, argentina
Trabajador, español, alemán	Trabajadora, española, alemana
Interesante, amable, estadounidense	Interesante, amable, estadounidense
Idealista, pesimista	Idealista, pesimista
Belga, croata, popular	Belga, croata, popular
Marroquí, iraní, iraquí	Marroquí, iraní, iraquí
Feliz, fácil, difícil	Feliz, fácil, difícil

AANWIJZENDE VOORNAAMWOORDEN / LOS DEMOSTRATIVOS

	Enkelvoud	Meervoud
Mannelijk	Este	Estos
Vrouwelijk	Esta	Estas

Bovenstaande aanwijzende voornaamwoorden worden gebruikt om te verwijzen naar voorwerpen dichtbij je. Bijvoorbeeld deze tafel, deze pen, dit meisje, deze jongen, etc. In het Spaans congrueren ook deze met het zelfstandig naamwoord: het getal (enkelvoud/meervoud) en geslacht (mannelijk/vrouwelijk) moeten hetzelfde zijn.

Als je bijvoorbeeld een aanwijzend voornaamwoord voor tienda wil zetten (je wilt zeggen: deze winkel), dan moet je naar het getal en geslacht van tienda kijken. Tienda is vrouwelijk (het is la tienda) en enkelvoud, dus het wordt esta tienda. Dit kun je uit de tabel halen.

VOORBEELDEN

La tienda = vrouwelijk enkelvoud > esta tienda

El niño = mannelijk enkelvoud > este niño

Los árboles = mannelijk meervoud > estos árboles

Las abuelas = vrouwelijk meervoud > estas abuelas

PERSOONLIJKE VOORNAAMWOORDEN / LOS PRONOMBRES PERSONALES

Persoonlijke voornaamwoorden worden gebruikt om aan te geven wie iets doet.

	Enkelvoud	Meervoud
Ik	Yo	Yo
Jij	Tú	Tú
Wij	Él	Ella
Hij/zij	Nosotros	Nosotras*
Jullie	Vosotros	Vosotras*
Zij	Ellos	Ellas*

* Voor gemengde groepen gebruik je in principe de mannelijke vorm. Dus, stel je wilt vertellen dat je met 2 jongens en 6 meiden op vakantie gaat, dan gebruik je nosotros en niet nosotras, ookal zijn de meiden in de meerderheid. Dit geldt ook voor vosotras en ellas; zodra er ook maar één man bij is, gebruik je deze vrouwelijke vormen niet meer, en moet je de mannelijke vorm gebruiken. De vrouwelijke vorm gebruik je dus alleen als je echt met alleen maar meiden bent.

BEZITTELIJKE VOORNAAMWOORDEN / LOS POSESIVOS

Enkelvoud	Meervoud
Mi	Mis
Tu	Tus
Su	Sus
Nuestro/a	Nuestros/as
Vuestro/a	Vuestros/as
Su	Sus

Met bezittelijke voornaamwoorden kun je aanduiden van wie iets is. Ook bezittelijke voornaamwoorden congrueren in het Spaans met zelfstandige naamwoorden. Dat betekent dat het getal (enkelvoud/meervoud) en geslacht (mannelijk/vrouwelijk) hetzelfde moeten zijn als dat van het zelfstandige naamwoord. Het geslacht maakt in veel gevallen niet uit, maar wel bij nuestro/a/os/as en vuestro/a/os/as.

VOORBEELDEN:

Ons huis > huis = la casa = vrouwelijk enkelvoud > nuestra casa

Let op! Het is niet nuestras casa omdat het 'ons' huis is en 'wij' meerdere personen zijn: het is nuestra casa, omdat het getal hetzelfde moet zijn als dat van het zelfstandig naamwoord, en dat is enkelvoud.

Onze vader > vader = el padre = mannelijk enkelvoud > nuestro padre

Hier geldt hetzelfde, het is nuestro padre, omdat het getal hetzelfde moet zijn als dat van het zelfstandig naamwoord, dus in dit geval enkelvoud. Het is niet meervoud omdat het om 'onze' vader gaat en 'wij' meerdere personen zijn!

Mijn bureau > bureau = el escritor = mannelijk enkelvoud > mi escritor

Mijn zus > zus = la hermana = vrouwelijk enkelvoud > mi hermana

Mijn broer > broer = el hermano = mannelijk enkelvoud > mi hermano

Jouw pen > pen = el bolígrafo = mannelijk enkelvoud > tu bolígrafo

Hun pennen > pennen = los bolígrafos = mannelijk meervoud > sus bolígrafos

HOEVEELHEIDSWOORDEN / LOS CUANTIFICADORES

Znw	Bnw	Ww	Betekent
Poco/a/os/as	Poco/un poco	Poco/un poco	Een beetje/weinig
Bastante/s	Bastante	Bastante	Nogal
Mucho/a/os/as	Muy	Mucho	Veel
Demasiado/a/os/as	Demasiado	Demasiado	Te veel

Zoals je in bovenstaande tabel kunt zien, gebruik je verschillende vormen van de 'cuantificadores' bij verschillende woordsoorten.

Voor **zelfstandige naamwoorden** zorg je dat de cuantificador congrueert met het zelfstandig naamwoord, dat betekent dat het geslacht en getal hetzelfde zijn.

VOORBEELDEN:

Tengo poco dinero (dinero is mannelijk enkelvoud dus we gebruiken poco)

Tengo muchas amigas (amigas is vrouwelijk meervoud dus we gebruiken muchas)

Hay demasiadas turistas en esta calle (turistas is vrouwelijk meervoud dus we gebruiken demasiadas)

Voor **bijvoeglijk naamwoorden** is er geen congruentie, en zijn de vormen altijd hetzelfde. Alleen voor poco/un poco is er nog verschil, dit verschil zit in betekenis. Poco betekent weinig, en un poco betekent een beetje. Je kunt dus aan de betekenis van de zin afleiden welke je moet gebruiken.

VOORBEELDEN:

Tengo poco dinero (ik heb weinig geld)

Hablo un poco español (ik spreek een beetje Spaans)

Canta muy buena (zij zingt heel mooi)

Voor **werkwoorden** geldt hetzelfde. De vormen zijn in principe altijd hetzelfde, behalve bij poco en un poco, maar je kunt aan de betekenis van de zin afleiden welke je moet gebruiken.

VOORBEELDEN:

Trabaja demasiado y duerme poco (hij werkt te veel en slaapt weinig)

Me río mucho con Lucía (ik lach veel met Lucía)

Hace demasiado calor, no se puede nadar en el mar (het is te koud, je kunt niet zwemmen in de zee)

GUSTAR, ENCANTAR, INTERESAR

A mí	Me	Gusta(n)
A tú	Te	Gusta(n)
A el/ella/usted	Le	Gusta(n)
A nosotros	Nos	Gusta(n)
A vosotros	Os	Gusta(n)
A ellos/ellas/ustedes	Les	Gusta(n)

Het werkwoord gustar kan, net zoals bijvoorbeeld encantar, in meerdere vormen voorkomen, afhankelijk van het woord dat erachter komt.

Als er een infinitief achter komt, gebruik je gusta.

> A mí me gusta leer / me gusta leer.

Als er een zelfstandig naamwoord in enkelvoud achter komt, gebruik je gusta.

> A mí me gusta el verano / me gusta el verano.

Als er een zelfstandig naamwoord in meervoud achter komt, gebruik je gustan.

> A mí me gustan las pizzas / me gustan las pizzas.

Zoals je ziet kun je twee vormen gebruiken. Je kunt zeggen:

A mí me gusta(n) OF me gusta(n)

A vosotros os gusta(n) OF os gusta(n)

A el le gusta(n) OF le gusta(n)

LET OP! WAT ECHTER NIET KAN, IS

A mí gusta(n)

A vosotros gusta(n)

A el gusta(n)

> Je hebt de dikgedrukte woorden uit de tabel (me, te, le, nos, os, les) nodig!

REGELMATIGE WERKWOORDEN TEGENWOORDIGE TIJD / LOS VERBOS EN EL PRESENTE

Hieronder vind je de vervoeging van regelmatige werkwoorden in de tegenwoordige tijd. Het is belangrijk om deze uitgangen goed uit je hoofd te leren.

	-AR (hablar)	-ER (comer)	-IR (vivir)
Yo	Hablo	Como	Vivo
Tú	Hablas	Comes	Vives
El/ella/usted	Habla	Come	Vive
Nosotros/as	Hablamos	Comimos	Vivimos
Vosotros/as	Habláis	Coméis	Vivís
Ellos/ellas/ustedes	Hablan	Comen	Viven

De tegenwoordige tijd gebruik je om dingen te zeggen die nu gebeuren/zo zijn, of voor gewoontes of dingen die je vaak doet.

VOORBEELDEN

Yo hablo Inglés.

Mis padres viven en Houten.

Juego* al fútbol cada semana.

* Je hoeft niet altijd het persoonlijk voornaamwoord (yo, tu, el/ella/usted, nosotros/as, vosotros/as, ellos/ellas/ustedes) erbij te zetten, omdat je aan de uitgang ook al kunt zien om wie het gaat. Het is soms dus een beetje dubbelop om telkens bijvoorbeeld 'yo' te herhalen.

ONREGELMATIGE WERKWOORDEN TEGENWOORDIGE TIJD / LOS VERBOS EN EL PRESENTE

In de onderstaande tabel vind je een paar woorden die onregelmatig zijn, maar wel nog een soort van regels hebben. wat basisregels zijn:

E verandert in ie (zie preferir en querer)

O verandert in ue (zie contar)

E verandert in i (zie repetir)

U verandert in ue (zie jugar)

C verandert in zc, maar alleen in de ik-vorm (zie nacer)

	Querer	Preferir	Contar
Yo	Quiero	Prefiero	Cuento
Tú	Quieres	Prefieres	Cuentas
El/ella/usted	Quiere	Prefiere	Cuenta
Nosotros/as	Queremos	Preferimos	Contamos
Vosotros/as	Queréis	Preferís	Contáis
Ellos/ellas/ustedes	Quieren	Prefieren	Cuentan

	Repetir	Jugar	Nacer
Yo	Repito	Juego	Nazco
Tú	Repites	Juegas	Naces
El/ella/usted	Repite	Juega	Nace
Nosotros/as	Repetimos	Jugamos	Nacemos
Vosotros/as	Repetís	Jugáis	Nacéis
Ellos/ellas/ustedes	Repiten	Juegan	Nacen

* In de groene hokjes kun je zien dat de klank vaak in de nosotros en vosotros vorm niet verandert, ookal verandert hij bij alle andere vormen wel. Bij preferir wordt het woord bijvoorbeeld voor bij bijna alle vormen prefer-, maar bij nosotros en vosotros blijft het wel gewoon prefer-. Dit is iets wat vaak terugkomt in het Spaans, en dus de moeite waard is om te onthouden.

ONDERSTAANDE WERKWOORDEN ZIJN HELEMAAL ONREGELMATIG.
ER ZIJN HELAAS GEEN REGELS VOOR; JE MOET ZE UIT JE HOOFD LEREN.

	Ser	Tener	Estar
Yo	Soy	Tengo	Estoy
Tú	Eres	Tienes	Estas
El/ella/usted	Es	Tiene	Esta
Nosotros/as	Somos	Tenemos	Estamos
Vosotros/as	Sois	Tenéis	Estáis
Ellos/ellas/ustedes	Son	Tienen	Están

	Ir	Hacer	Haber
Yo	Voy	Hago	He
Tú	Vas	Haces	Has
El/ella/usted	Va	Hace	Ha
Nosotros/as	Vamos	Hacemos	Hemos
Vosotros/as	Vais	Hacéis	Habéis
Ellos/ellas/ustedes	Van	Hacen	Han

REFLEXIEVE WERKWOORDEN / LOS VERBOS REFLEXIVOS

Reflexieve werkwoorden zijn werkwoorden die een persoonlijk voornaamwoord met zich meebrengen. In het Nederlands worden ze ook wel wederkerende werkwoorden genoemd. Voorbeelden zijn ik was me, jij vergist je, hij schaamt zich, wij ergeren ons, zij haasten zich, etc. In het Spaans vorm je deze als volgt:

Yo **me** ducho

Tú **te** duchas

El/ella/usted **se** ducha

Nosotros/as **nos** duchamos

Vosotros/as **os** ducháis

Ellos/ellas/ustedes **se** duchan

Zoals je ziet gaat de vervoeging in principe hetzelfde als bij normale werkwoorden in de tegenwoordige tijd, alleen heb je een tussenwoordje nodig. Dit rijtje **me, te, se, nos, os, se** moet je dus goed onthouden.

Net zoals we eerder in de tegenwoordige tijd hebben gezien, vindt er soms klankverandering plaats. En net als bij de tegenwoordige tijd, gebeurt dit vaak **niet** in de nosotros en vosotros vormen. In de tabel hieronder kun je zien wat voor klankveranderingen vaak voorkomen.

KLANKVERANDERINGEN

	Despertarse	Dormirse	Acostarse
Yo	Me despierto	Me duermo	Me acuesto
Tú	Te despiertas	Te duermes	Te acuestas
El/ella/usted	Se despierta	Se duerme	Se acuesta
Nosotros/as	Nos despertamos	Nos dormimos	Nos acostamos
Vosotros/as	Os despertáis	Os dormís	Os acostáis
Ellos/ellas/ustedes	Se despiertan	Se duermen	Se acuestan

Sommige werkwoorden hebben twee vormen: een reflexieve vorm en een normale vorm. Hierbij zit wel verschil in de betekenis. Hieronder kun je zien hoe de betekenis bijvoorbeeld kan veranderen als het werkwoord reflexief wordt:

VERSCHILLEN IN BETEKENIS

Acostar = op bed leggen (bijvoorbeeld de kinderen op bed leggen)

Acostarse = naar bed gaan (zelf naar bed gaan, eigenlijk letterlijk jezelf op bed leggen)

Duchar = iets/iemand wassen

Ducharse = zelf douchen/jezelf wassen

Levantar = iets optillen

Levantarse = opstaan (’s ochtends uit bed komen, dus letterlijk jezelf optillen)

GEBRUIK

In principe gebruik je het reflexieve werkwoord door ‘se’ aan het einde naar voren te halen en op de goede manier te vervoegen. Het werkwoord vervoeg je ook.

Van ducharse kun je bijvoorbeeld yo me ducho maken. Je haalt dus se weg, maakt er me van, omdat het over ‘yo’ gaat, en vervormt duchar naar ducho.

Echter, als het werkwoord als infinitief (heel werkwoord) wordt gebruikt, doe je dit niet. Dit is bijvoorbeeld het geval in de zin: ik moet douchen. In het Spaans schrijf je dan:

Yo necesito ducharme.

Je vervoegt dus nog wel ‘se’ naar ‘me’, omdat het over ‘yo’ gaat, maar duchar laat je in het infinitief staan, en ‘me’ blijft achter aan het woord staan en wordt niet naar voren gehaald.

EEN PAAR ANDERE VOORBEELDEN:

Tu te duchas / tu necesitas ducharte.

Me acuesto temprano / tengo que acostarme temprano

Nosotros nos levantamos tarde / nosotros queremos levantarnos tarde.

SER/ESTAR/HAY

In het Spaans zijn er drie verschillende vormen van zijn. Je hebt zijn als 'ser' maar ook als 'estar', en daarbovenop heb je nog 'hay' voor er is/er zijn. Hieronder kun je zien waarvoor je welke gebruikt.

Ser > persoonlijkheid, beroep, nationaliteit, naam, karaktereigenschappen

Je kunt ook onthouden dat je ser gebruikt voor dingen die 'vaststaan'.

Estar > gemoedstoestand ('mood'), locatie, tijdelijke dingen

Je kunt ook onthouden dat je estar gebruikt voor dingen die veranderen en maar tijdelijk zijn.

Hay > er is/er zijn

De werkwoorden ser en estar moet je natuurlijk wel nog goed vervoegen! Hieronder vind je hoe je dat doet.

	Ser	Estar
Yo	Soy	Estoy
Tú	Eres	Estas
El/ella/usted	Es	Esta
Nosotros/as	Somos	Estamos
Vosotros/as	Sois	Estáis
Ellos/ellas/ustedes	Son	Están

VOORBEELDEN VAN SER EN ESTAR

Soy creativa (ik ben creatief > dit is een karaktereigenschap die vaststaat, dus ser)

Estoy cansado (ik ben moe > dit is iets tijdelijks wat snel kan veranderen, dus estar)

Estoy triste (ik ben verdrietig > ook dit is iets tijdelijks wat snel kan veranderen, dus estar)

Esta feliz (hij is blij > iets tijdelijks wat snel kan veranderen, dus estar)

Es divertido (hij is een vrolijk persoon > een karaktereigenschap die niet snel kan veranderen, dus ser)

Estamos en España (wij zijn in Spanje > dit is iets tijdelijks wat snel kan veranderen, dus estar)

Somos Españoles (wij zijn Spaans > dit is een nationaliteit, dat staat vast, dus ser)

VOORBEELDEN VAN HAY

Hay muchas playas (er zijn veel stranden)

Hay dos niños (er zijn twee jongens)

Hay un escritor (er is een bureau)

WERKWOORDEN VOLTOOIDE TIJD / EL PRETÉRITO PERFECTO

Je gebruikt de pretérito perfecto voor handelingen uit het verleden die nog in verband staan met het heden (nu). Je hebt het bijvoorbeeld vanmorgen of vandaag nog gedaan, of ooit/nooit. Woorden waaraan je kunt herkennen dat je deze tijd moet gebruiken zijn bijvoorbeeld: **hoy, este mes/año, esta semana, alguna vez, todavía no, aún no, nunca**

De voltooide tijd vorm je in het Nederlands als volgt: ik heb gespeeld, ik heb gefietst, wij hebben gefilmd, wij zijn geweest, etc. Je gebruikt dus het werkwoord 'hebben' met een voltooid deelwoord erachter.

In het Spaans werkt dit bijna hetzelfde. Je gebruikt het werkwoord haber en een voltooid deelwoord. De vervoeging van het werkwoord haber kun je hieronder zien.

HABER

Yo	He
Tú	Has
El/ella/usted	Ha
Nosotros/as	Hemos
Vosotros/as	Habéis
Ellos/ellas/ustedes	Han

Verder kun je hier onder zien hoe je het voltooid deelwoord maakt in het Spaans.

VOOR WERKWOORDEN DIE EINDIGEN OP -AR, WORDT DE UITGANG -ADO.

BIJVOORBEELD:

Hablar > hablado

Bailar > bailado

VOOR WERKWOORDEN DIE EINDIGEN OP -ER, WORDT DE UITGANG -IDO.

BIJVOORBEELD:

Comer > comido

Beber > bebido

VOOR WERKWOORDEN DIE EINDIGEN OP -IR, WORDT DE UITGANG OOK -IDO.

BIJVOORBEELD:

Vivir > vivido

Preferir > preferido

VOORBEELDEN

Ik heb gegeten > (yo) he comido

Zij heeft gewoond > (ella) ha vivido

Wij hebben gesproken > (nosotros) hemos hablado

Zij hebben gedronken > (ellos) han bebido

Er zijn ook wat woorden die een onregelmatig voltooid deelwoord hebben. Deze moet je uit je hoofd leren, er zijn geen regels voor. Een overzicht van een paar van deze vormen vind je hieronder:

ONREGELMATIGE VORMEN

Escribir	Escrito	Ver	Visto
Morir	Muerto	Cubir	Cubierto
Poner	Puesto	Descubir	Descubierto
Exponer	Expuesto	Prever	Previsto
Abrir	Abierto	Oponer	Opuesto
Resolver	Resuelto	Satisfacer	Satisfecho
Decir	Dicho	Romper	Roto
Hacer	Hecho	Volver	Vuelto
Componer	Compuesto	Ir	Ido

WERKWOORDEN VERLEDEN TIJD / EL PRETÉRITO INDEFINIDO

De pretérito indefinido gebruik je voor handelingen uit het verleden die helemaal afgesloten zijn. Je hebt bijvoorbeeld gister, of in 2009 iets gedaan. Deze tijd wordt ook gebruikt voor historische gebeurtenissen, zoals bijvoorbeeld de Tweede Wereldoorlog. Signaalwoorden dat je deze tijd moet gebruiken, zijn: **ayer, en 2009, anoche, la semana/el año/el mes pasado/a, el 4 de octubre 1942.**

Je vormt de tijd door de stam te nemen en er een uitgang achter te plakken. Deze uitgangen zijn verschillend voor woorden die eindigen op ar, er, en ir. Hieronder vind je een overzicht van de uitgangen voor de verschillende woorden:

	-AR (terminar)	-ER (conocer)	-IR (vivir)
Yo	Terminé	Conocí	Viví
Tú	Termin aste	Conoc iste	Viv iste
El/ella/usted	Terminó	Conoció	Vivió
Nosotros/as	Termin amos	Conoc imos	Viv imos
Vosotros/as	Termin asteis	Conoc isteis	Viv isteis
Ellos/ellas/ustedes	Termin aron	Conoc ieron	Viv ieron

ONREGELMATIGE VORMEN

Er zijn ook vormen die een onregelmatige stam hebben. Deze stammen vind je hieronder.

Tener > tuv

Estar > estuv

Hacer > hic/hiz

Venir > vin

Decir > dij

Producir > produj

Poner > pus

Querer > quis

Saber > sup

Poder > pud

Achter deze stammen plak je vervolgens de volgende uitgangen:

Yo	-e
Tú	-iste
El/ella/usted	-o
Nosotros/as	-imos
Vosotros/as	-isteis
Ellos/ellas/ustedes	-ieron

* Let op, deze uitgangen hebben geen accent, in tegenstelling tot de uitgangen van de regelmatige vormen!

WERKWOORDEN VERLEDEN TIJD / EL PRETÉRITO IMPERFECTO

De pretérito imperfecto gebruik je om dingen uit het verleden te beschrijven. Je vertelt bijvoorbeeld hoe je eruitzag, wat je gewoontes waren, wat je leuk vond, wat je vaak deed, etc. In die zin beschrijf je hetzelfde als wat je normaal met de presente beschrijft: gewoontes en dingen die vaak voorkwamen, maar met deze tijd kun je dit in het verleden beschrijven. Je kunt met deze tijd bijvoorbeeld ook beschrijven hoe het leven in de jaren '80 was.

Vaak staat deze tijd in combinatie met de presente. Bijvoorbeeld in zinnen zoals "vroeger had ik blond haar, maar nu heb ik bruin haar."

> Antes tenía el pelo rubio, pero ahora **tengo** el pelo moreno.

De uitgangen zijn wederom anders voor werkwoorden op ar, er, of ir. Hieronder vind je een overzicht.

	-AR (hablar)	-ER (comer)	-IR (vivir)
Yo	Hablaba	Comía	Vivía
Tú	Hablabas	Comías	Vivías
El/ella/usted	Hablaba	Comía	Vivía
Nosotros/as	Hablábamos	Comíamos	Vivíamos
Vosotros/as	Hablabais	Comíais	Vivíais
Ellos/ellas/ustedes	Hablaban	Comían	Vivían

ONREGELMATIGE VORMEN

Ook zijn er weer onregelmatige vormen, waar geen regels aan verbonden zijn. Je moet deze gewoon uit je hoofd leren.

	Ser	Ir	Ver
Yo	Era	Iba	Veía
Tú	Eras	Ibas	Veías
El/ella/usted	Era	Iba	Veía
Nosotros/as	Éramos	Íbamos	Veíamos
Vosotros/as	Erais	Ibais	Veáis
Ellos/ellas/ustedes	Eran	Iban	Veían

*Estar is regelmatig: estaba, estabas, estábamos, estaban, etc.

OVERZICHT VAN DE TIJDEN

Hieronder vind je een overzicht van verschillende tijden. Je kunt zien wanneer je ze gebruikt en aan welke woorden je herkent dat je deze tijd moet gebruiken.

	Presente	Pretérito perfecto
Gebruik	• Dingen die nu gebeuren• Gewoontes• Omschrijvingen van het heden	• Dingen uit het verleden die nog in verband staan met het heden• Dingen zonder gespecificeerde tijd
Signaalwoorden	Hoy, en este momento, ahora, cada día, cada semana, etc.	Hoy, este mes/año, esta semana, alguna vez, todavía no, aún no, nunca

	Presente	Pretérito perfecto
Gebruik	• Afgesloten dingen uit het verleden	• Om het verleden te beschrijven• Gevoelens, gewoontes, plekken uit het verleden
Signaalwoorden	Ayer, en 2009, anoche, la semana/el año/el mes pasado/a, el 4 de octubre 1942	Cuando era pequeño/niño, cuando tenía X años, antes ... ahora, en esa época, en los años 80, cada año/verano/invierno

LIJDEND VOORWERP / OBJETO DIRECTO

Het objeto directo is in het Spaans het lijdend voorwerp. Het is een kort woordje dat naar het lijdend voorwerp in de zin verwijst. Met dit woordje kun je voorkomen dat je veel dingen herhaalt. Een voorbeeld in het Nederlands:

We hadden een cadeau gekocht voor Lars. Heb jij **hem** bij je?

> anders werd het: we hadden een cadeau gekocht voor Lars. Heb jij het cadeau bij je? Dat is een lange zin, waar herhaling in zit. Om dit te voorkomen gebruiken we het woordje hem.

In het Spaans gebeurt dit ook, met het objeto directo. Er zijn vier verschillende vormen. Welke je gebruikt, hangt af van het getal (enkelvoud/meervoud) en geslacht (mannelijk/vrouwelijk) van het zelfstandig naamwoord waar je naar verwijst. Hieronder kun je zien welke vormen er zijn:

	Enkelvoud	Meervoud
Mannelijk	Lo	Los
Vrouwelijk	La	Las

Laura compra un libro.

Laura lo compra.

*un libro is mannelijk enkelvoud, daarom gebruiken we lo.

¿Tienes la talla M?

Si, la tengo.

*la talla is vrouwelijk enkelvoud, daarom gebruiken we la.

¿Necesitas zapatos 7?

No, no los necesito.

*los zapatos is mannelijk meervoud, daarom gebruiken we los.

¿Queréis las fresas?

Si, las quiero.

*las fresas is vrouwelijk meervoud, daarom gebruiken we las.

Bij **tener que, necesitar, querer, preferir + infinitief** mag het objeto directo (lo/la/los/las) ook achter de infinitief geschreven worden. Maar ervoor mag ook! Hieronder vind je een voorbeeld:

Ana tiene que comprar unos calcetinos rojos.

1. Ana **los** tiene que comprar

2. Ana tiene que comprar**los**.

Beide mogelijkheden zijn goed.

MEEWERKEND VOORWERP / OBJETO INDIRECTO

Het objeto indirecto is in het Spaans het meewerkend voorwerp. Het is een kort woordje dat naar het meewerkend voorwerp in de zin verwijst. Met dit woordje kun je voorkomen dat je dingen herhaalt. Een voorbeeld in het Nederlands:

We hebben bloemen gekocht voor Marie en Lisa. Heb jij de bloemen aan ze gegeven?
> anders werd het: we hebben bloemen gekocht voor Marie en Lisa. Heb jij de bloemen aan Marie en Lisa gegeven? Dit is een lange zin, waar herhaling in zit. Om dit te voorkomen, gebruiken we het woordje ze.

In het Spaans doen we dit ook, met het objeto indirecto. Er zijn twee verschillende vormen, een voor enkelvoud en een voor meervoud. Hieronder kun je zien welke vormen het zijn:

Enkelvoud	Le
Meervoud	Les

Dus, als het meewerkend voorwerp in het enkelvoud staat, gebruik je le, en als hij in het meervoud staat, gebruik je les.

EEN PAAR VOORBEELDEN:

A mis amigos les regalo algo personal.

María escribe una letra a Lucas > María le escribe una letra.

Lucas regala una flor a María > Lucas le regala una flor.

Lucas regala una flor a María y Laura > Lucas les regala una flor.

Marta y Laura dan las gracias a Guillermo > Marta y Laura le dan las gracias.

Marta y Laura dan las gracias a Guillermo y Lucas > Marta y Laura les dan las gracias.

Bij **tener que, necesitar, querer, preferir + infinitief** mag het objeto indirecto (le/les) ook achter de infinitief geschreven worden. Maar ervoor mag ook! Hieronder vind je een voorbeeld:

Guillermo tiene que hacer una foto a Laura y Marta

1. Guillermo **les** tiene que hacer una foto

2. Guillermo tiene que hacer**les** una foto.

Beide mogelijkheden zijn goed.

KLOKTIJDEN

Es la una

> Het is één uur (13:00), staat in het enkelvoud, want het is letterlijk maar één uur.

Son las dos, son las tres/cuatro/seis/nueve/once etc.

> De rest van de tijdstippen staat in het meervoud, omdat het als het ware meerdere uren zijn.

Hieronder kun je op een plaatje min of meer alle kloktijden zien:

Hieronder vind je gewoon een lijst van alle vertalingen van de kloktijden. Leer deze uit je hoofd en oefen er vooral veel mee.

En punto = exact/precies

Y cinco = vijf over...

Y diez = tien over...

Y cuarto/y quince = kwart over...

Y veinte = twintig over... / tien voor half...

Y veinticinco = vijf voor half...

Y media/y treinta = half...

Menos veinticinco/y treinta y cinco = vijf over half...

Menos veinte/y cuarenta = tien over half...

Menos cuarto/y cuarenta y cinco = kwart voor...

Menos diez/y cincuenta = tien voor...

Menos cinco/y cincuenta y cinco = vijf voor...

De la mañana = 's ochtends

De la tarde = 's middags

De la noche = 's avonds

VERGELIJKENDE TRAP EN OVERTREFFENDE TRAP (COMPARATIVO Y SUPERLATIVO)

De comparativo en superlativo worden gebruikt om dingen te vergelijken. Voorbeelden in het Nederlands zijn:

Rens rent **harder dan** Sven
 Sara is **langer dan** Ruben
 Houten is **kleiner dan** Utrecht
 Amsterdam is **de grootste** stad van Nederland
 Pieter is de **langste** jongen van de klas

COMPARATIVO

Je gebruikt voor de **comparativo** mas/menos ... que. Bijvoorbeeld:

Más ... que
 Utrecht es más grande que Houten
 > Letterlijk: Utrecht is meer groot dan Houten. Dus, Utrecht is groter dan Houten.

Menos ... que
 Houten tiene menos tiendas que Utrecht
 > Houten heeft minder winkels dan Utrecht.

Je kunt ook twee dingen vergelijken en daarbij zeggen dat het hetzelfde is. Bijvoorbeeld:

Ruben is **even lang** als Lucas.
 Groningen en Maastricht zijn **even ver weg**.
 Lisa spreekt **net zo goed** Spaans als haar moeder.

In het Spaans werkt dit als volgt:

Tan ... como	Bijvoeglijk naamwoorden en bijwoorden
Tanto/a/os/as ... como	Zelfstandig naamwoorden

Er zijn dus verschillende vormen voor verschillende woordsoorten.

Voor **bijvoeglijke naamwoorden en bijwoorden** gebruik je **tan ... como**. Bijvoorbeeld: Houten es tan agradable como Utrecht.

Voor **zelfstandige naamwoorden** gebruik je **tanto/a/os/as ... como**. Bijvoorbeeld: Groningen tiene **tantas** tiendas **como** Maastricht.

Helaas zijn er ook onregelmatige vormen van de comparativo, die je uit je hoofd moet leren. Deze vind je hieronder:

Beter > mejor
Slechter > peor
Ouder > mayor
Jonger > menor

SUPERLATIVO

De superlativo is de overtreffende trap. Bijvoorbeeld, Amsterdam is de **grootste** stad van Nederland en Ruben is de **langste** jongen van de klas. Je vormt hem in het Spaans als volgt: El/la/los/las + znw + más/menos + bnw + que/de...

VOORBEELDEN:

Rusia es el país más grande del mundo.
Juan es el hombre más guapo que he visto en mi vida.
Utrecht es la ciudad más bonita en la que he vivido.

KLEUREN

Hieronder vind je een overzicht van een aantal kleuren in het Spaans.

Mannelijk enkelvoud	Vrouwelijk enkelvoud	Mannelijk meervoud	Vrouwelijk meervoud
Blanco	Blanca	Blancos	Blancas
Amarillo	Amarilla	Amarillos	Amarillas
Rojo	Roja	Rojos	Rojas
Negro	Negra	Negros	Negras
Naranja	Naranja	Naranjas	Naranjas
Verde	Verde	Verdes	Verdes
Azul	Azul	Azules	Azules
Gris	Gris	Grises	Grises

Zoals je ziet, congrueren sommige kleuren helemaal, dat betekent dat ze zich aanpassen aan het geslacht (mannelijk/vrouwelijk) en getal (enkelvoud/meervoud) van het zelfstandig naamwoord, terwijl anderen niet veranderen in mannelijk/vrouwelijk. De woorden die **niet** veranderen zijn groen gekleurd in de tabel. Bij deze woorden geldt: ook al is het zelfstandig naamwoord vrouwelijk, blijft het nog steeds verde of azul. Het wordt niet verda of azula of zoiets.

ENKELE VOORBEELDEN:

Mi padre tiene una camisa blanca.

Mi madre tiene el pelo gris.

Mi color favorito es azul.

Tengo unos zapatos amarillos

Tengo una guitarra roja.

VERTALINGEN VAN DE KLEUREN:

Blanco = wit

Amarillo = geel

Rojo = rood

Negro = zwart

Verde = groen

Azul = blauw

Gris = grijs

Naranja = oranje

Leer deze goed uit je hoofd.

GEBIEDENDE WIJS / EL IMPERATIVO

De gebiedende wijs is in het Nederlands bijvoorbeeld 'vertel!', 'loop naar de deur', of 'vraag het even aan iemand anders.' Je draagt dus eigenlijk iemand op om iets te doen. In het Spaans gebruik je hiervoor de imperativo. Hieronder zie je hoe je hem vormt:

INFORMEEL

	Tú (ev)	Vorming	Vosotros (mv)	Vorming
Cantar	Canta	Tu-vorm zonder s	Cantad	R van het infinitief wordt een d
Comer	Come		Comed	
Dormir	Duerme		Dormid	

FORMEEL

	Usted (ev)	Vorming	Ustedes (mv)	Vorming
Cantar	Cante	A wordt e	Canten	N achter de usted-vorm plakken
Comer	Coma	E wordt a	Coman	
Dormir	Duerma	Ir wordt a	Duerman	

De tu- en vosotros-vorm zijn **informeel** en de usted- en ustedes-vorm zijn **formeel**.

Verder zijn de tu- en usted-vorm voor **enkelvoud**, als je dus tegen 1 iemand praat of 1 iemand iets opdraagt, en de vosotros- en ustedes-vorm zijn voor **meervoud**, als je dus tegen meerdere mensen praat of meerdere mensen iets opdraagt.

VERBOS REFLEXIVOS

Als je de gebiedende wijs maakt van een reflexief werkwoord, (je zegt bijvoorbeeld 'douche jezelf' of 'sta op') dan komt het reflexieve deel achter de gebiedende wijs. Het wordt dus:

Dúchese of levántese.

De reflexieve delen die achter de gebiedende wijs kunnen komen zijn me, te, se, nos, os, se.

*Let op: bij de vosotros-vorm (waar altijd een d bij komt) + os valt de d weg: mirad + os wordt dus bijvoorbeeld miraos.

OBJETIVOS

Ook objetivos (lo/la/los/las) komen achter de gebiedende wijs. Je zegt dan bijvoorbeeld 'koop dat.' Dat wordt dan in het Spaans: Cómpralo.

CONSTRUCTIES ZONDER ONDERWERP / LAS CONSTRUCCIONES IMPERSONALES

In het Spaans hebben sommige constructies geen grammaticaal onderwerp. Dat betekent dat het niet duidelijk is wie/wat iets doet in de zin. Het zijn vaak 'algemene' uitspraken, zoals: en Argentina, se come mucha carne. Dat betekent 'in Argentinië eten ze veel vlees/in Argentinië eet men veel vlees.' Zoals je ziet, is er in de Spaanse zin niet echt een onderwerp. Het is niet duidelijk wie er veel vlees eet, 'ze' eten dat, of men eet dat. Maar wie zijn ze? Wie is men? Omdat je dat niet weet, en het over een algemene uitspraak gaat, gebruik je de 'construccion impersonal.'

Deze constructie vorm je altijd door 'se' met een werkwoord. Enkele voorbeelden:

En España **se cena** bastante tarde.

Las empanadas **se fríen** en aceite muy caliente.

Zoals je ziet, gebruiken we in de ene zin het werkwoord in het enkelvoud, en in de ander in het meervoud. De regels hiervoor vind je hieronder:

ZNW ENKELVOUD > SE + VERBO EN SINGULAR

Primero se calienta **el aceite**

El aceite is enkelvoud en daarom gebruiken we se calienta.

ZNW MEERVOUD > SE + VERBO EN PLURAL

Se echan **las patatas**

Las patatas is meervoud en daarom gebruiken we se echan.

Zoals je misschien al is opgevallen, werkt dit eigenlijk hetzelfde als gustar/encantar.

Als er geen znw is, gebruik je ook het enkelvoud van het werkwoord.

EEN VOORBEELD:

En mi casa, se cena a las nueve y media.

GERUNDIO

Je gebruikt het gerundio om iets te beschrijven wat plaatsvindt op het moment dat je het zegt. In het Nederlands is dat bijvoorbeeld 'ik ben een boek aan het lezen' (dat gebeurt op dit moment). In het Spaans gebruik je daarvoor het gerundium. Je vormt hem door *estar* + het gerundio zelf. Het is dus belangrijk dat je het werkwoord *estar* goed kent. Hieronder vind je daarvan een herhaling:

HERHALING VAN HET WERKWOORD ESTAR

	Estar
Yo	Estoy
Tú	Estas
El/ella/usted	Está
Nosotros/as	Estamos
Vosotros/as	Estáis
Ellos/ellas/ustedes	Están

Verder moet je weten hoe je het gerundio maakt. Dit verschilt voor werkwoorden die eindigen op -er, -ar, of -ir. Hieronder vind je de regels:

Soort woord	Regel	Voorbeeld
Werkwoorden op -er	Stam + iendo	Comer comiendo
Werkwoorden op -ar	Stam + ando	Bailar bailando
Werkwoorden op -ir	Stam + iendo	Vivir viviendo

VERBOS REFLEXIVOS EN HET GERUNDIO

Voor verbos reflexivos en het gerundio zijn er twee mogelijkheden:

1. Me estoy duchando
2. Estoy duchándome

Beide volgordes zijn goed.

ONREGELMATIGE VORMEN

Zoals altijd zijn er ook onregelmatige vormen, deze moet je gewoon uit je hoofd leren. Je vindt er een aantal hieronder:

Morir	Muriendo	Doodgaan	Divertirse	Divirtiendo	Plezier hebben
Poder	Pudiendo	Kunnen	Preferir	Prefiriendo	Voorkeur hebben voor
Creer	Creyendo	Geloven	Ser	Siendo	Zijn
Leer	Leyendo	Lezen	Elegir	Eligiendo	Kiezen
Oír	Oyendo	Horen	Repetir	Repitiendo	Herhalen
Ir	Yendo	Gaan	Mentir	Mintiendo	Liegen
Pedir	Pidiendo	Vragen	Corregir	Corrigiendo	Corrigeren
Dormir	Durmiendo	Slapen	Conseguir	Consiguiendo	Opvolgen

VOORZETSELS / LAS PREPOSICIONES

Voorzetsels zijn 'poppenkast-woorden,' kleine woordjes die je voor 'de poppenkast' kunt zetten. Ze geven richting, tijd, plaats, etc. aan. Voorbeelden zijn: op de poppenkast, in de poppenkast, tijdens de poppenkast, tussen de poppenkast, van de poppenkast, voor de poppenkast, na de poppenkast, met de poppenkast, zonder de poppenkast, door de poppenkast, etc.

In het Spaans gebruik je de volgende voorzetsels voor de volgende betekenissen:

A	- Richting: vamos a Alicante, vamos a la playa - Afstand: el pueblo está a 5 km - Tijdstip: voy a ir a la playa a las dos - Te voet: a pie
En	- Locatie: Lisa está en la oficina - Transport: viajamos en coche (*uitzondering: te voet is a pie) - Seizoenen: prefiero viajar en verano. - Maand/jaar: vamos a España en junio.
De	- Cerca de (dichtbij): vivo cerca del* centro - De día/noche (overdag/'s nachts): mi calle es muy ruidosa de día - Antes/después de: vamos a comer antes de bailar - Bezit: este es el coche de mi madre. - Materiaal: esta maleta es de cuero.
Por	- Dagdeel: me gusta hacer deporte por las mañanas. - Door(heen): voy a viajar por México (ik ga door Mexico rondreizen). - Doel: viaja bastante a Japón por trabajo.
Para	- Doel: estudio español para trabajar en México. - Voor iemand: ¡Felicidades! Esto es para ti.

*LET OP:

a + el wordt al
de + el wordt del.

ANDERE VOORZETSELS:

Entre	Tussen/tijdens
Desde	Sinds
Hasta	Tot
Sin	Zonder

ONREGELMATIGE WERKWOORDEN IN ALLE TIJDEN

SER Sido	Presente	Pretérito indefinido	Pretérito imperfecto
Yo	Soy	Fui	Era
Tú	Eres	Fuiste	Eras
El/ella/usted	Es	Fue	Era
Nosotros/as	Somos	Fuimos	Éramos
Vosotros/as	Sois	Fuisteis	Erais
Ellos/ellas/ustedes	Son	Fueron	Eran

ESTAR Estado	Presente	Pretérito indefinido	Pretérito imperfecto
Yo	Estoy	Estuve	Estaba
Tú	Estas	Estuviste	Estabas
El/ella/usted	Está	Estuvo	Estaba
Nosotros/as	Estamos	Estuvimos	Estábamos
Vosotros/as	Estáis	Estuvisteis	Estabais
Ellos/ellas/ustedes	Están	Estuvieron	Estaban

TENER Tenido	Presente	Pretérito indefinido	Pretérito imperfecto
Yo	Tengo	Tuve	Tenía
Tú	Tienes	Tuviste	Tenías
El/ella/usted	Tiene	Tuvo	Tenía
Nosotros/as	Tenemos	Tuvimos	Teníamos
Vosotros/as	Tenéis	Tuvisteis	Teníais
Ellos/ellas/ustedes	Tienen	Tuvieron	Tenían

HABER Habido	Presente	Pretérito indefnido	Pretérito imperfecto
Yo	He	Hube	Había
Tú	Has	Hubiste	Habías
El/ella/usted	Ha	Hubo	Había
Nosotros/as	Hemos	Hubimos	Habíamos
Vosotros/as	Habéis	Hubisteis	Habíais
Ellos/ellas/ustedes	Han	Hubieron	Habían

HACER Hecho	Presente	Pretérito indefnido	Pretérito imperfecto
Yo	Hago	Hice	Hacía
Tú	Haces	Hiciste	Hacías
El/ella/usted	Hace	Hizo	Hacía
Nosotros/as	Hacemos	Hicimos	Hacíamos
Vosotros/as	Hacéis	Hicisteis	Hacíais
Ellos/ellas/ustedes	Hacen	Hicieron	Hacían

PODER Podido	Presente	Pretérito indefnido	Pretérito imperfecto
Yo	Puedo	Pude	Podía
Tú	Puedes	Pudiste	Podías
El/ella/usted	Puede	Pudo	Podía
Nosotros/as	Podemos	Pudimos	Podíamos
Vosotros/as	Podéis	Pudisteis	Podíais
Ellos/ellas/ustedes	Pueden	Pudieron	Podían

IR Ido	Presente	Pretérito indefnido	Pretérito imperfecto
Yo	Voy	Fui	Iba
Tú	Vas	Fuiste	Ibas
El/ella/usted	Va	Fue	Iba
Nosotros/as	Vamos	Fuimos	Íbamos
Vosotros/as	Vais	Fuisteis	Ibais
Ellos/ellas/ustedes	Van	Fueron	Iban

SABER Sabito	Presente	Pretérito indefnido	Pretérito imperfecto
Yo	Sé	Supé	Sabía
Tú	Sabes	Supiste	Sabías
El/ella/usted	Sabe	Supo	Sabía
Nosotros/as	Sabemos	Supimos	Sabíamos
Vosotros/as	Sabéis	Supisteis	Sabíais
Ellos/ellas/ustedes	Saben	Supieron	Sabían

QUERER Querido	Presente	Pretérito indefnido	Pretérito imperfecto
Yo	Quiero	Quise	Quería
Tú	Quieres	Quisiste	Querías
El/ella/usted	Quiere	Quiso	Quería
Nosotros/as	Queremos	Quisimos	Queríamos
Vosotros/as	Queréis	Quisisteis	Queríais
Ellos/ellas/ustedes	Quieren	Quisieron	Querían

VENIR Venido	Presente	Pretérito indefinido	Pretérito imperfecto
Yo	Vengo	Vine	Venía
Tú	Vienes	Viniste	Venías
El/ella/usted	Viene	Vino	Venía
Nosotros/as	Venimos	Vinimos	Veníamos
Vosotros/as	Venís	Vinisteis	Veníais
Ellos/ellas/ustedes	Vienen	Vinieron	Venían

VER Visto	Presente	Pretérito indefinido	Pretérito imperfecto
Yo	Veo	Vi	Veía
Tú	Ves	Viste	Veías
El/ella/usted	Ve	Vio	Veía
Nosotros/as	Vemos	Vimos	Veíamos
Vosotros/as	Veis	Visteis	Veíais
Ellos/ellas/ustedes	Ven	Vieron	Veían

LEER Leído	Presente	Pretérito indefinido	Pretérito imperfecto
Yo	Leo	Leí	Leía
Tú	Lees	Leíste	Leías
El/ella/usted	Lee	Leyó	Leía
Nosotros/as	Leemos	Leímos	Leíamos
Vosotros/as	Leéis	Leísteis	Leíais
Ellos/ellas/ustedes	Leen	Leyeron	Leían

DAR Dado	Presente	Pretérito indefinido	Pretérito imperfecto
Yo	Doy	Di	Daba
Tú	Das	Diste	Dabas
El/ella/usted	Da	Dio	Daba
Nosotros/as	Damos	Dimos	Dábamos
Vosotros/as	Dais	Disteis	Dabais
Ellos/ellas/ustedes	Dan	Dieron	Daban

DECIR Dicho	Presente	Pretérito indefinido	Pretérito imperfecto
Yo	Digo	Dije	Decía
Tú	Dices	Dijiste	Decías
El/ella/usted	Dice	Dijo	Decía
Nosotros/as	Decimos	Dijimos	Decíamos
Vosotros/as	Decís	Dijisteis	Decíais
Ellos/ellas/ustedes	Dicen	Dijeron	Decían

PONER Puesto	Presente	Pretérito indefinido	Pretérito imperfecto
Yo	Pongo	Puse	Ponía
Tú	Pones	Pusiste	Ponías
El/ella/usted	Pone	Puso	Ponía
Nosotros/as	Ponemos	Pusimos	Poníamos
Vosotros/as	Ponéis	Pusisteis	Poníais
Ellos/ellas/ustedes	Ponen	Pusieron	Ponían

PENSAR Pensado	Presente	Pretérito indefnido	Pretérito imperfecto
Yo	Pienso	Pensé	Pensaba
Tú	Piensas	Pensaste	Pensabas
El/ella/usted	Piensa	Pensó	Pensaba
Nosotros/as	Pensamos	Pensamos	Pensábamos
Vosotros/as	Pensáis	Pensasteis	Pensabais
Ellos/ellas/ustedes	Piensan	Pensaron	Pensaban

DORMIR Dormido	Presente	Pretérito indefnido	Pretérito imperfecto
Yo	Duermo	Dormí	Dormía
Tú	Duermes	Dormiste	Dormías
El/ella/usted	Duerme	Durmió	Dormía
Nosotros/as	Dormimos	Dormimos	Dormíamos
Vosotros/as	Dormís	Dormisteis	Dormíais
Ellos/ellas/ustedes	Duermen	Durmieron	Dormían